

President Toomas Hendrik Ilves osaleb koos paljude riigijuhtidega Poola riigipea Bronisław Komorowski kutsel täna ja homme Gdanskis Teise maailmasõja Euroopa lahingute lõpu 70. aastapäeva rahvusvahelisel mälestusüritusel.

On sümbolne, et 8. mail kui kõikide Teises maailmasõjas kannatanud inimeste, rahvaste ja riikide mälestuse austamise päeval meenutatakse kõiki selle sõja ohvreid just Poolas, keda 1. septembril 1939 ründas Hitleri Saksamaa ja 17. septembril Stalini NSV Liit ning kus algasid Teise maailmasõja Euroopa-lahingud.

President Ilves rõhutas, et 8. mai ei lahuta meid võitjateks või kaotajateks, see päev kannab endas mäletamise ja lepituse vaimu.

"Me ei saa öelda, et Teise maailmasõja võitis ainult üks riik ja kaotas ainult üks riik. See katastroof tabas meid kõiki ja selle mõju on tunda tänapäevani," sõnas ta.

"Kahe diktaatori, Hitleri ja Stalini, salaleppega valla pääsenud kohutav vägivald võttis riikidelt iseseisvuse, rahvastelt nende riigi. Liitlaste ohvriterohke võit natsismi üle lõpetas sõja ning tõi vabaduse paljudele rahvastele ja riikidele, kuid mitte kõigile. See puudutas valusalt poolakaid ja teisi Ida-Euroopa rahvaid, kes jäid ka pärast sõja lõppu totalitaarse režiimi mõjusfääri ning samuti eestlasi, lätlasi ja leedulasi, kelle riike okupeeris see režiim ligi pool sajandit," ütles president Ilves.

"Vastus Teise maailmasõja kurjusele on enamuse Euroopa Liidu riikide kuulumine NATOsse ning muidugi Euroopa Liit, mille eesmärk on ühtne, rahumeelne ja demokraatlik Euroopa. Euroopa, mida ei jagata omadeks ja vaenlasteks ning kus piire ei muudeta sõjalise jõuga ja kellegi saatust ei määra enam kunagi müürid, mõjusfäärid ega salalepingud," kinnitas Eesti riigipea.

President Ilves kõneleb Gdanskis täna õhtul koos teiste riigijuhtidega rahvusvahelisel konverentsil, kus räägitakse Euroopa lõimumisest kui Teise maailmasõja järgsest õppetunnist ja selle tänasest tähendusest.

Gdanskisse sõidavad Teise maailmasõja lõpu mälestusüritusele ka Leedu president Dalia Grybauskaitė, Bulgaaria president Rosen Plevneliev, Küprose president Nicos Anastasiades, Tšehhi president Miloš Zeman, Ukraina president Petro Porošenko, Rumeenia president Klaus Iohannis, Horvaatia president Kolinda Grabar-Kitarović, ÜRO peasekretär Ban Ki-moon, Euroopa Ülemkogu president Donald Tusk, Taani parlamendi spiiker Mogens Lykketoft, Hispaania parlamendi spiiker Jesús Posada Moreno, Läti parlamendi spiiker Ināra Mūrniece, Saksamaa endine president Horst Köhler, Ungari parlamendi kõrge esindaja Márta Mátrai, Prantsusmaa kaitseminister Jean-Yves Le Drian.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond